

Maďaři

Historie kontaktů s Maďary

- Do r. 1918
 - součástí Rakousko-Uherska
 - na našem území jedinci → armádní služba
- 1. republika
 - po r. 1920 (vymezení hranic Maďarska) značný počet na území cizího státu – J a V Slovensko
 - migrace pracovní

- 1945-1949
 - Košický vládní program => ztráta občanství, konfiskace majetku, odsuny do českého pohraničí
 - politická (nedobrovolná) migrace
 - jako důvod uváděn nábor pracovních sil, ve skutečnosti snaha o řešení etnického problému
 - 50 tisíc Maďarů
 - reslovakizace
 - 1948 navrácení občanských práv → 95% zpět
 - 5% = základ pro „českou“ část menšiny

- János Esterházy – † 1957 v mírovské věznici
- 1968 zákonem oficiálně uznaná menšina
- 90. léta 20. století
 - migrace pracovní, studenti
 - „maďarská“ část menšiny
 - ze Slovenska, Maďarska i jiných zemí

Charakteristika menšiny

- obchodníci, živnostníci, SŠ a VŠ vzdělání
- smíšené i endogamní sňatky
- nejsou regionálně koncentrování, města
- vysoká integrace → středoevropanství, občanské vědomí

Statistické údaje

- 1980 i 1991: cca 20 tisíc; 2011: 9.365
- 2021: 5.969 + 5.214 (+ česká 2.698), odhad menšiny 19–20 tisíc; JmK 642 + 472
Praha 1.479 + 1.530; Brno 357 + 61
- 1/2020: ca 7.700 trvalý nebo přechodný pobyt
- 7/2022: ca 10.000

Etnické identifikátory

- etnické povědomí v rámci rodiny
- jazyk: obvykle bilingvní

Kulturní instituce

- Vysokoškolský kroužek svatého Jiří (Praha, 1925)
- Sarló (= srp; Praha, 1928): levicové hnutí
- Corvina (Brno, 1921): studenti techniky
- Kafedik (Brno, 1969): Studentský klub Ference Kazinczyho (spisovatel)
- Svaz Maďarů žijících v českých zemích (Praha, 1990): později pobočky ve městech =>
- Svaz Maďarů – Brno (1993): zachování a rozvoj kultury, jazyka, tradic, prezentace maďarské kultury, rozvoj česko-maďarských vztahů => Maďarské kulturní a informační centrum, Dny maďarské kultury; kateřinské zábavy
- Soubor Kőrös (Brno, 2007)

Badatelé a literatura

- Tomáš Dvořák – historie po 1945
- Jakub Holas, Helena Nosková, Robert Pejša